פרחים מגני החינוך עלון חינוכי מס' (10) – 2015
בהנחיית: ד"ר אלעטאונה אחמד
המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי באר-שבע
מרכז קורן / מרכז: ליאור סולומוביץ
עורכת לשון / בלהה טריביש

מכללת קיי
الكلية الاكاديمية للتربية "كي" بئر السبع

زهرات من حدائق التربية نشرة تربوية العدد (10) - 2015
بإشراف: د. أحمد العطاونة
مركز الدكتور إبراهيم سعدي لأبحاث اللغة العربية
مدير المركز والمحرر المسؤول: د. سليم ابو جابر

כיצד הרמב"ם שיפר את יכולותיי בכדורגל ?

אין זה יהיה חידוש אם אכתוב על תולדותיו של הרמב"ם (הרב משה בן מיימון) ומעשיו. על כך ניתן לקרוא במקורות רבי מפי אישים טובים וראויים ממני. על מה אכתוב בכל זאת? אכתוב סיפור קצר כיצד הרמב"ם שיפר את יכולותיי בכדורגל. נשמע מוזר? בעיניכם , אולי, אך לא כל-כך בעיניי, והסיפור לפניכם:

כשהייתי בחור צעיר, נהגתי אחת לשבוע לשחק משחק כדורגל במגרש הקט-רגל השכונתי כרבים מבני גילי. היות שאינני רונאלדו, יכולותיי לא היו תמיד משביעות רצון ומוצלחות בשליטה על הכדור. במהלך המשחק השכונתי נוצרים ויכוחים, באופן טבעי, בין קבוצות

كيف حسّنَ الرّمبام قدراتي في كرة القدم؟

لن يكون في الأمر مُستجدّ إذا فصّلتُ سيرة حياة الرّمبام الحاخام موسى بن ميمون (عن ذلك يمكن القراءة من أشخاص أفضل منّي، يستحقّون ذلك). عن ماذا سأكتب يا تُرى؟ سأكتب قصّة قصيرة أشرحُ من خلالها كيف حسّنَ الرّمبام قدراتي في كرة القدم. يبدو الأمر غريبًا لأوّل وهلة، ولكن ها هي القصّة:

عندم كنت شابًا فتيًا، مثل كثير من أقراني، كنت معتادًا على أن أمارس لعبة كرة القدم في ملعب كرة القدّم المصغّر الخاصّ بالحارة. كما تعلمون، لم أكن مثل رونالدو في قدراتي الرّياضيّة، وبشكل طبيعي خلال اللعبة في الحيِّ تحدث جدالات بين اللاعبين. " كانت هناك عرقلة، لم تكن

השחקנים. "כן היה פאול! לא היה פאול! היה פנדל! לא היה פנדל!" וכו' וכו' וכו'." ובכל ויכוח שהיה במהלך המשחק קפצתי כמוצא שלל רב אל תוך המחלוקת והייתי אחת הדמויות הקולניות בעימותים המילוליים הללו שאין להם סוף ולא תכלית.

יום אחד העירו לי חבריי (וגם כך חשתי בעצמי) שנדמה כי הגזמתי והפכתי את הטפל לעיקר ועליי להתרכז יותר בכיבוש שערים ופחות בכיבוש הדעות. היה זה סמוך לזמן בו התוודעתי לתורת הנפש של הרמב"ם (כפי שהיא נמצאת בספרו "היד החזקה" בחלק הנקרא "דעות" וכן בהקדמתו לפרקי אבות הידוע בכינויו "8 פרקים לרמב"ם" (במקור נכתב בערבית ותורגם ע"י שמואל אבן תיבון). וכך

هناك عرقلة!، كانت هناك ضربة جزاء، لم تكن هناك ضربة جزاء!، وهكذا. في كل جدال خلال اللعبة قفزتُ ،كأنني عثرتُ على كنز ،إلى داخل النّزاع، وكنتُ أحدى الشّخصيّات الضّوضائيّة الصّاخبة في المواجهات الكلاميّة الّتي لا تُجدي فتيلًا.

في أحد الأيّام، لفت أصدقائي انتباهي إلى ذلك (وهكذا شعرتُ أيضًا)، بدا لي أنّني بالغتُ في الأمر وحوّلتُ الأمر الثّانوي إلى أمر أساسي، وبدلًا من ذلك يجبُ أن أهتمَّ بإحراز الأهداف أكثر، وأقلّ من ذلك في السّيطرة على آراء الآخرين. كان ذلك متزامن مع الوقت الذي عرفتُ فيه علم النّفس عند الرّمبام (كما تجلّى في كتابه " اليد القويّة"، وفي مقدّمته لفصول آبوت المعروفة بـ : " ثمانية فصول للرمبام" (المصدر كُتب باللغة العربيّة وبعد ذلك تُرجم). تعلمتُ من الرّمبام: أنّ " سلامة

למדתי מהרמב"ם: בריאות הנפש היא האיזון בכל מידה ומידה. בכל מידה ומידה באישיות האדם עליו לנהוג בדרך האמצעית, ולדוגמה – על האדם לא להיות קמצן ולא בזבזן, אלא באמצע, וכן על האדם לא להיות עצלן ולא נחפז אלא עליו למצוא את דרך האמצע בכל מידה ומידה (הרמב"ם מציין יוצאי דופן לעניין – כאשר במידת הענווה אין לחתור לאיזון אלא יש לרדוף אחריה עד לשלמותה). פשוט וקל. אך איך עושים זאת בכל זאת? איך רגזן כדורגל כמוני יוכל למצוא את האיזון ולא להיגרר לטרוניות מיותרות?

אחת השיטות שהרמב"ם מציע לאיזון המידות היא ההליכה הקיצונית לצד השני בטרם האיזון, כאשר אדם מחזיק בקיצוניות של

وصحة النّفس" هي التّوازن والاعتدال في كلّ تصرّف وتصرّف. على الأنسان أن يتصرّف بالوسطيّة في كلّ أمر، مثال على ذلك أن لا يكون بخيلًا ولا مُبذّرًا، إنّما خير الأمور أوسطها، على كل إنسان أن لا يكون مُتكاسلًا أو مُتهوّرًا، وإنما عليه أن يبحث عن الوسطيّة في كلّ تصرّف. (يُشير الرّمبام إلى شواذ في أمور معيّنة، فمثلًا في تصرّف التّواضع يجب أن لا يكون هناك سعي إلى التّوازن والاعتدال وإنما علينا السّعي نحو الكمال في قيمة التّواضع). والسّؤال: كيف يمكن تحقيق التّوازن؟ كيف يمكن للاعب سريع الاهتياج("حامي الرأس") مثلي أن يجد التّوازن وأن لا ينجر إلى متاهات هو في غنى عنها؟

لذلك، احدى الطرق الّتي اقترحها الرّمبام للتّوازن في التّصرفات هي التّطرّف والذّهاب إلى الطّرف الثاني المعاكس وبعد ذلك

מידה מסוימת עליו לנהוג תקופה בקיצוניות השנייה ולאחר מכן יוכל להגיע לאיזון. ולדוגמה, קמצן כרוני זקוק לתקופה מסוימת של פזרנות יתר על אף מגרעותיה כדי להגיע לאיזון המיוחל. וכך אני, ניסיתי בעצמי את הדבר והחלטתי כי במשחקי הכדורגל השכונתיים בכל ויכוח ומחלוקת, יהיה מה שיהיה, אמלא פי מים ואצטרף בלא דין ודברים לעולם הפנטומימה. וכך היה (עם מעידות קלות בדרך): כשעשו עליי פאול – שתקתי, כשעשו עליי פנדל – הבלגתי, כשמישהו נגע ביד – לא ראיתי, וכו' וכו' וכו".

עד שיום אחד, פרץ ויכוח בין הקבוצות ולא עמדתי בזה והתערבתי בוויכוח. אחרי זה התבוננתי בעצמי וראיתי – זה בסדר, סיימתי את תקופת השקט

السّعي لتحقيق التّوازن. على سبيل المثال: بخيل مُزمن بحاجة لفترة معينة من التّبذير الشّديد- بالرّغم من المساوئ في ذلك – كي يتوصّل للتّوازن المنشود. وهكذا أنا، جرّبتُ الأمر بنفسي، لقد قرّرتُ في ألعاب كرة القدم في الحارة، عندما يحدثُ جدال ونزاع مهما كان أن أملأ فمي ماء وأن أنضمّ بدون جدل لعالم التّمثيل الصّامت. وهكذا كان- مع بعض الكبوات البسيطة أحيانًا-، عندما عُرقلتُ سكتُّ، وعندما عُرقلتُ في منطقة الجزاء أيضًا كظمتُ غيظي، وعندما لمس أحد اللاعبين الكرة بيده تظاهرتُ بعدم رؤية المخالفة، وهلمّ جرًا.

وفي أحد الأيّام، نشب جدال بين الفرق، لم استطع أن أتمالك نفسي، تدخّلتُ في الجدال، بعد ذلك فكّرتُ في الأمر ورأيتُ أنّ هذا جيّد، أنهيتُ فترة الهدوء والآن يمكن أن أعود للوسطيّة، معنى ذلك أن لا أكون

ועכשיו אפשר לחזור לאמצע, כלומר לא להיות מר מחלוקת, אבל פה ושם כשצריך אפשר לומר מילה. וכך היה.

מאת עזר שאשו

סטודנט במכללת קיי

سيّد الجدال والخصام، وإنّما بين الفينة والأُخرى إذا احتاج الأمر يمكن أن أقول كلمة، وهذا ما حصل.

عزار شاشو

طالب في كلّيّة كي